

ຂໍ້ເທັດຈິງອັນສໍາຄັນກ່ຽວກັບຄຣິໂຊທາຍລ໌ (CHRYBOTILE)

- ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ແມ່ນ ອາສເບັສຕອສ.
- ອາສເບັສຕອສແມ່ນຄຳທີ່ໃຊ້ອື່ນ ກຸ່ມເສັ້ນໃຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດຈັດຊະນິດ. ເສັ້ນໃຍເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຖືກຈັດໄວ້ເປັນສອງກຸ່ມ – ອາສເບັສຕອສ ຊະນິດ ເຊີເຜັນທາຍນ໌ (serpentine) ແລະ ຊະນິດແອມຟິໂບລ໌ (amphibole).
- ຄຣິໂຊທາຍລ໌ແມ່ນ ຮູບແບບ ເຊີເຜັນທາຍນ໌ ຊະນິດດຽວຂອງ ອາສເບັສຕອສ.
- ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ແມ່ນຮູບແບບທີ່ພົບເຫັນຫຼາຍທີ່ສຸດໃນອາສເບັສຕອສ.
- ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ແມ່ນຮູບແບບຂອງອາສເບັສຕອສທີ່ນຳມາຜະຫຼິດເປັນສິນຄ້າຫຼາຍທີ່ສຸດ.

ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດມະເຮັງຊະນິດ ເມໂຊທິລິໂອມາ (mesothelioma) ແມ່ນແທ້ບໍ່?

- **ແມ່ນແທ້.** ບັນທີ່ເຫັນໄດ້ຊັດເຈນແລ້ວວ່າ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ນັ້ນສາມາດເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ເປັນມະເຮັງ ເມໂຊທິລິໂອມາ mesothelioma (ມະເຮັງທີ່ປອດຫຼືທີ່ເຍື່ອຫຸ້ມຜັງທ້ອງ).
- ການຄົ້ນຄວ້າທາງວິທະຍາສາດແຕ່ຕົ້ນໆທີ່ກ່ຽວພັນກັບເລື່ອງນີ້ໄດ້ວິເຄາະຢ່າງມີລະບົບໄວ້ໃນລາຍງານຂອງໜ່ວຍງານວິທະຍາສາດສາກົນຫຼາຍອົງການ. *
- ທຸກການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ມີເອກະສານລາຍງານແລະໄດ້ປະເມີນເບິ່ງຫຼັກຖານຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນມະນຸດ (ແລະສັດ) ແລະໄດ້ຢັ້ງຢືນວ່າທຸກຮູບແບບຂອງອາສເບັສຕອສ - ລວມທັງຄຣິໂຊທາຍລ໌ - ແມ່ນສາເຫດຢ່າງດຽວທີ່ກໍ່ໃຫ້ເປັນມະເຮັງ ເມໂຊທິລິໂອມາ ຕາມທີ່ຮູ້ມາ.

* ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວລວມມີ ໂຄງການສາກົນດ້ານຄວາມປອດໄພທາງສານເຄມີ (IPCS); ລາຍງານດ້ານເງື່ອນໄຂສຸຂະພາບສິ່ງແວດລ້ອມກ່ຽວກັບ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ອາສເບັສຕອສ (IPCS–UNEP/ILO/WHO, 1998); ລາຍງານອົງການອະນາໄມໂລກ WHO ກ່ຽວກັບຄຣິໂຊທາຍລ໌ ອາສເບັສຕອສ (WHO, 2014); ໜ່ວຍງານຄົ້ນຄວ້າສາກົນເລື່ອງມະເຮັງຂອງ WHO (IARC) ເອກະສານເລື່ອງອາສເບັສຕອສ (IARC, 2012); ກະຊວງສາທາລະນະສຸກແລະບໍລິການຊຸມຊົນຂອງສະຫະລັດ ໜ່ວຍງານຂຶ້ນທະບຽນອັດສະດຸມິສານພິດແລະພະຍາດ (ATSDR) ພາວະດ້ານຄວາມປັນພິດຂອງອາສເບັສຕອສ (ATSDR, 2001) ແລະ ໂຄງການ ສານພິດແຫ່ງຊາດ (NTP) ລາຍງານເລື່ອງສານທີ່ກໍ່ໃຫ້ເປັນມະເຮັງ (NTP, 2016); ແລະ ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄັນສິ່ງແວດລ້ອມຂອງສະຫະລັດ (EPA) ລະບົບຮວມຮວມຂໍ້ມູນຄວາມສ່ຽງແບບສົມບູນ (IRIS) ຂໍ້ສະຫຼຸບການປະເມີນເລື່ອງສານເຄມີໃນອາສເບັສຕອສ (US EPA, 1988). ລາຍງານເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນການປະເມີນ (ເຊັ່ນ IARC, 2012), ພ້ອມທັງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງທົ່ວໄປ (ເຊັ່ນ ATSDR, 2001; IPCS–UNEP/ILO/WHO, 1998; US EPA, 1988). ພາຍໃຕ້ປະມວນກົດໝາຍສະບັບປ່ຽນແປງວ່າດ້ວຍການຄວບຄຸມອັດສະດຸມິສານພິດ (TSCA), ອົງກອນ EPA ຂອງສະຫະລັດກໍ່ໄດ້ລວມເອົາ ທາດ ອາສເບັສຕອສ ເປັນໜຶ່ງໃນສິບຂອງສານເຄມີລະດັບຕົ້ນທີ່ຕົກໃສ່ກໍລະນີທີ່ຕ້ອງອັບເດດການຕີລາຄາຄວາມສ່ຽງ, ແລະ ເອກະສານ ວາງກົດຕາມບັນຫາ ກໍ່ໄດ້ຖືກພິມເຜີຍແຜ່ເມື່ອປີດົນມານີ້ (US EPA, 2018).

ມີມະເຮັງແບບໃດອີກທີ່ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ເປັນສາເຫດກໍ່ໃຫ້ເກີດໄດ້?

- ຄຣິໂຊທາຍລ໌ສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດເປັນມະເຮັງຊະນິດອື່ນໆໄດ້ເຊັ່ນກັນ, ລວມທັງມະເຮັງທີ່ເປັນກັນຫຼາຍທີ່ສຸດເຊິ່ງກ່ຽວພັນກັບການຖືກສານພິດອາສເບັສຕອສ, ນັ້ນຄືມະເຮັງປອດ, ພ້ອມທັງມະເຮັງໃນກ່ອງສຽງແລະຮັງໄຂ່.
- ນອກນີ້ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ຍັງກ່ຽວຂ້ອງກັບມະເຮັງ ໃນຊ່ອງຄໍ, ໃນທ້ອງ ແລະ ລຳໃສ່ໃຫຍ່ອີກດ້ວຍ (IARC, 2012)

ການຄົ້ນຄວ້າທາງວິທະຍາສາດຕໍ່ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ແມ່ນຢູ່ໃນທ່າທີໃດ?

- ການຄົ້ນຄວ້າທາງວິທະຍາສາດໃນເລື່ອງຄວາມສ່ຽງຂອງການກໍ່ໃຫ້ເກີດຂອງພະຍາດໃນມະນຸດ (ຕົວຢ່າງ ໂຮກມະເຮັງຊະນິດຕ່າງໆ ແລະ ພະຍາດປອດຊໍາເຮື້ອ) ທີ່ເນື່ອງມາຈາກການຖືກສານພິດອາສເບັສຕອສບໍ່ວ່າໃນຮູບແບບໃດໆ - ຮວມທັງ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ - ແມ່ນຊັດເຈນ.
- ແມ່ນແຕ່ການປະເມີນແບບພື້ນຖານຂອງເອກະສານທາງວິທະຍາສາດແບບດັ້ງເດີມຍັງຍິນຍອມວ່າໄດ້ມີຫຼັກຖານຢ່າງຖ້ວມທັນວ່າ ອາສເບັສຕອສ - ຮວມທັງ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ - ແມ່ນບັນຫາສຸຂະພາບອັນໃຫຍ່, ກໍ່ໃຫ້ເກີດພະຍາດທີ່ທໍາລາຍ ລະດັບໂລກ, ເຊິ່ງເປັນຜົນຈາກການຖືກສານພິດຈາກທາດດັ່ງກ່າວນັບຈາກອະດີດທີ່ຜ່ານມາ ຈົນເຖິງປັດຈຸບັນ ຢູ່ໃນບ່ອນເຮັດວຽກ, ໃນຕົກສາທາຣະນະ ເຊັ່ນ ໂຮງຮຽນ ແລະ ໂຮງໝໍ ແລະ ໃນສະຖານທີ່ ທີ່ບໍ່ກ່ຽວກັບວິຊາຊີບ ເຊັ່ນໃນເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງເປັນຕົ້ນ.
- ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງເຮັດການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າອັນໃໝ່ມາຍັງຍິນຍອມສາເຫດກ່ຽວພັນກັນລະຫວ່າງອາສເບັສຕອສ ແລະ ພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສ. ຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນແງ່ທີ່ວ່າອາສເບັສຕອສແບບໃດທີ່ມີກໍາລັງຫຼາຍກວ່າກັນນັ້ນ ກໍ່ບໍ່ມີປະໂຫຍດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງກ່າວເຖິງ - ທຸກຊະນິດແມ່ນກໍ່ໃຫ້ເກີດພະຍາດທັງນັ້ນ. ນອກເໜືອໄປກວ່ານັ້ນ, ຄວາມແຕກຕ່າງໃນແງ່ທີ່ວ່າອາສເບັສຕອສ ຊະນິດໃດທີ່ເກາະຕິດແໜ້ນປອດກວ່າກັນນັ້ນກໍ່ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງກ່າວເຖິງເຊັ່ນກັນ. ໄດ້ມີການຍືນຍັນຢ່າງແຂງແຮງແລ້ວວ່າການສະລົມຂອງສາຍໃຍອາສເບັສຕອສ - ໂດຍສະເພາະສາຍໃຍຄຣິໂຊທາຍລ໌ - ຢູ່ໃນເນື້ອເຍື່ອຫຸ້ມ (ເຍື່ອຫຸ້ມປອດ), ແມ່ນກໍ່ໃຫ້ເກີດມະເຮັງເມໂລທີມິໂອມາ (ຕົວຢ່າງ ເອກະສານຄົ້ນຄວ້າຂອງ Suzuki ແລະ Yuen, 2006; Kohyama ແລະ Suzuki, 1991).
- ຄົງຂໍ້ມູນເລື່ອງການແພ່ຜາຍຂອງພະຍາດ ຈະສືບຕໍ່ເກັບກໍາຂໍ້ມູນຕໍ່ໄປເປັນເວລາຫຼາຍໆປີຂ້າງໜ້າເຊິ່ງແນ່ນອນວ່າຈະໃຫ້ຂໍ້ມູນເພີ່ມຕື່ມຢ່າງບໍ່ຕ້ອງສົງໄສ ເຕີມຈາກການຄົ້ນຄວ້າທີ່ກະທໍາກັນຢ່າງ ກວ້າງຂວາງໃນປັດຈຸບັນນີ້ຢູ່ແລ້ວ.
- ວິທະຍາສາດແບບໃໝ່ຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ອະນາຄົດ. ຍົກຕົວຢ່າງ, ຕ້ອງເຂົ້າໃຈລະດັບການຖືກສານພິດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອັດສະດູທີ່ມີອາສເບັສຕອສໃນພື້ນທີ່ນັ້ນແລະການຍົກຍ້າຍເອົາອອກໄປ; ເຂົ້າໃຈກົນໄກຂອງພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສເພື່ອບັບປຸງບັນດາທາງເລືອກການປິ່ນປົວທີ່ຈະຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງສຸຂະພາບທີ່ທໍາລາຍຮ້າຍແຮງເນື່ອງຈາກການຖືກສານພິດອາສເບັສຕອສ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການແບກຫາບພາລະເລື່ອງພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສຂອງໂລກມະນຸດ; ພັດທະນາວິທີທາງອອກແບບໃໝ່ໃນການຂົນສົ່ງທີ່ເໝາະສົມໄປກວ່າວິທີທີ່ແບບເປັນກອງຂີ້ເຫຍື້ອໃນປັດຈຸບັນ (ຕົວຢ່າງ ການຜັນປ່ຽນຄວາມຮ້ອນຫຼືທາດເຄມີຂອງອາສເບັສຕອສ), ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຈະມີທາງອອກທີ່ເປັນລະບົບ ແລະ ຍືນຍົງ.

ເປັນໄປໄດ້ບໍ່ ທີ່ຈະໃຫ້ມີການໃຊ້ 'ແບບຮັບຜິດຊອບແລະປອດໄພ'?

- ບໍ່. ຄຣິໂຊທາຍລ໌ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງມະນຸດ, ເພາະວ່າມັນກໍ່ໃຫ້ເກີດໂຮກມະເຮັງແລະພະຍາດຢ່າງອື່ນ.
- ບໍ່ມີຫຼັກຖານສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີການໃຊ້ແບບໃດຈຶ່ງຖືວ່ານ້ອຍທີ່ສຸດເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ (ຫຼືການຖືກສານພິດແບບລະດັບຕໍ່າສຸດ) ແລະເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາທາງສຸຂະພາບຈາກການໃຊ້ອາສເບັສຕອສ. ເມື່ອເຮົາບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ວ່າລະດັບການຖືກສານພິດຕ້ອງມີນ້ອຍບາງໃດຈຶ່ງຈະມີແນວໂນ້ມວ່າຈະປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສເກີດຂຶ້ນໄດ້, ສະນັ້ນ ການທີ່ຈະປ້ອງໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງມະນຸດໃນປັດຈຸບັນແລະອະນາຄົດ ເມື່ອອາສເບັສຕອສຖືກໄປກ່ຽວພັນຫຼືເມື່ອມັນເສື່ອມຄຸນນະພາບລົງຈຶ່ງເປັນເລື່ອງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້.
- ເມື່ອບໍ່ຮູ້ວ່າການຖືກສານພິດໃນລະດັບໃດຈຶ່ງຖືວ່າປອດໄພ, ການໃຊ້ມັນ ຢູ່ໃນສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ 'ຄອບຄຸມໄດ້' ຈຶ່ງເປັນໄປບໍ່ໄດ້ ເພາະວ່າຄວາມສ່ຽງໃນການຖືກພິດຂອງມັນນັ້ນ ຍັງບໍ່ສາມາດລົບລ້າງໄດ້.
- ບ່ອນເຮັດວຽກຕ່າງໆສາມາດໃຊ້ມາດຕະການຫຼາຍໆແບບທີ່ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນການຖືກສານພິດ, ໂດຍໃຊ້ວິທີການຫຼາຍຊັ້ນຫຼາຍແບບ, ແຕ່ວ່າສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະບໍ່ປ້ອງກັນ ຈາກການຖືກສານພິດໄດ້ທັງໝົດ ນອກເສຍຈາກວ່າ ອາສເບັສຕອສ (ຫຼືອັນຕະລາຍຂອງມັນ) ຈະຖືກທໍາລາຍລົບລ້າງຖິ້ມຈົນໝົດ.
- ການທີ່ເຮົາມີອັດສະດູທີ່ປະກອບດ້ວຍທາດອາສເບັສຕອສໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງຕົກຮາມບ້ານຊ່ອງທີ່ສ້າງມາແລ້ວຫຼືສ້າງໃໝ່ (ບ້ານເຮືອນແລະບ່ອນເຮັດວຽກ), ກໍ່ເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນທົ່ວໄປຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງເຊັ່ນກັນ, ເພາະວ່າການກໍ່ສ້າງກໍ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຮັກສາສ້ອມແປງເມື່ອເວລາຜ່ານໄປ, ເຊິ່ງເປັນເລື່ອງທີ່ຫຼີກວ່າງບໍ່ໄດ້ ວ່າ ໃນນັ້ນລວມມີການບັບປຸງໜ້າດິນຫຼືຍົກຍ້າຍທັງໝົດ, ແລະ ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະມີການປ່ອຍສາຍໃຍ ອາສເບັສຕອສ ອອກມາໃນລະຫວ່າງນີ້.

- ໄພທຳມະຊາດຕ່າງໆ (ແຜ່ນດິນໄຫວ, ລົມພາຍ, ຊູນາມີ, ແລະ ນ້ຳຖ້ວມ) ກໍ່ຍັງຈະໄປກົດຂອງວິທີການໃຊ້ ແບບ ‘ຄວບຄຸມໄດ້’ ຕໍ່ການສ້ອມແປງອັດສະດູທີ່ມີທາດອາສເບັສຕອສ ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງຕົກຮາມບ້ານຊ່ອງ.

ມີຜະຫຼິດຕະພັນທິດແທນຢ່າງອື່ນທີ່ປອດໄພ, ຖືກ ແລະ ເໝາະສົມກັບສະພາບທ້ອງຖິ່ນບໍ່?

- ມີ. ເນື່ອງຈາກວ່າໄດ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂັ້ນຮ້ອຍແຮງແບບນີ້ຍ້ອນການໃຊ້ອາສເບັສຕອສ - ຮວມທັງ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ - ອັດສະດູທີ່ໃຊ້ທິດແທນອາສເບັສຕອສ ຈຶ່ງຖືກຄົ້ນຄວ້າຫາຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນຊ່ວງເວລາຫຼາຍທິດສະວັດຜ່ານມາ. #
- ໃນບັດຈຸບັນ ການຜະຫຼິດອັດສະດູທິດແທນທີ່ປອດໄພແລະມີປະສິດທິພາບນັ້ນ ສາມາດເຮັດໄດ້ ແລ້ວ ສຳລັບອັດສະດູທຸກຊະນິດເຊິ່ງແຕ່ກ່ອນມີທາດອາສເບັສຕອສປະສົມຢູ່. ເຖິງແມ່ນວ່າ ທາດເຄມີພຽງຢ່າງດຽວຈະບໍ່ສາມາດທິດແທນອາສເບັສຕອສໄດ້, ແຕ່ວ່າອັດສະດູທິດແທນທີ່ສາມາດນຳມາປະຕິບັດໄດ້ທາງດ້ານເຕັກນິກແລະເສດຖະກິດ (ຮວມທັງ ແບບເປັນສາຍໃຍ [ຕົວຢ່າງ ເຊນລູໂລສ] ແລະແບບທີ່ບໍ່ເປັນສາຍໃຍ [ຕົວຢ່າງ ພລາສຕິກ ແລະ ທາດເຫຼັກ]), ຂຶ້ນກັບການນຳໃຊ້ ກໍ່ມີຢູ່ແລ້ວໃນບັດຈຸບັນແລະໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ທາງການຄ້າທົ່ວໂລກໂດຍສະເພາະໃນບັນດາປະເທດທີ່ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ໃຊ້ອາສເບັສຕອສຊະນິດຄຣິໂຊທາຍລ໌ ມາເກືອບຮອດ 50 ປີທີ່ຜ່ານມາ. ສານເຄມີທຸກຊະນິດມີສ່ວນປະກອບຕ່າງໆທີ່ອາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງມະນຸດ, ຂຶ້ນກັບວິທີທີ່ນຳມາໃຊ້. ການນຳໃຊ້ສານເຄມີທີ່ປອດໄພນັ້ນ ສາມາດ ກຳນົດໄດ້ໂດຍການຕີລາຄາເບິ່ງທັງດ້ານຄວາມເປັນອັນຕະລາຍ ແລະ ແນວໂນ້ມທີ່ມັນຈະປ່ອຍສານພິດ, ເມື່ອທຳການຕັດສິນເບິ່ງຄວາມສ່ຽງໂດຍຮອບ. ບໍ່ວ່າຈະແມ່ນດ້ານຄວາມເປັນອັນຕະລາຍ, ຫຼື ການປ່ອຍສານພິດ, ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ສາມາດນຳມາປະເມີນໄດ້ໂດຍພິຈາລະນາເອົາພຽງແຕ່ລະຢ່າງໂດຍບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັນເມື່ອຕັດສິນເບິ່ງຄວາມສ່ຽງໂດຍຮອບ.
- ໃນປະເທດອອສຕຣາລີ, ອັດສະດູທິດແທນທາດຄຣິໂຊທາຍລ໌ໄດ້ຖືກນຳມາໃຊ້ແຕ່ກ່ອນປີ 1999. ທັງໝົດນຳມາໃຊ້ໃນອຸດສາຫະກຳໃຫຍ່ທີ່ກຳລວມເອົາການບຸກແລະກໍ່ສ້າງ, ລະບົບເຄື່ອງຍົນ, ແລະຂະແໜງ ລົດໄຟ. ລັກສະນະຂອງທາດເຄມີ, ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຂອບເຂດຈຳກັດ, ແລະຜົນກະທົບດ້ານສຸຂະພາບທີ່ເຮົາຮູ້ມາ ຈາກການນຳໃຊ້ອັດສະດູທິດແທນນັ້ນໄດ້ມີການບັນທຶກໄວ້ແລ້ວ (NICNAS, 1999).
- ອົງການອະນາໄມໂລກ (WHO) ຖືເປັນພາລະໃນການໃຫ້ຂໍ້ມູນແລະສິ່ງກະຕຸ້ນດ້ານເສດຖະກິດ ໃນພາລະກິດທິດແທນ ອາສເບັສຕອສ ດ້ວຍອັດສະດູທີ່ປອດໄພກວ່າ (WHO, 2014).

ສະຖາບັນສິ່ງແວດລ້ອມແລະສຸຂະພາບ (IEH), 2000; ສະຖາບັນວິທະຍາສາດອຸດສະຫະກຳກ້ອນໄຟແລະເຕັກໂນໂລຊີ ແຫ່ງຊາດ (AIST), 2007; ບົດລາຍງານ the US EPA’s ‘ການວິເຄາະຄຸນນະພາບຂອງອັດສະດູທິດແທນອາສເບັສຕອສ’ ຂອງ US EPA, 1982; ບົດລາຍງານໂດຍຄະນະກຳມະການສຶກສາດ້ານສານພິດ, ລະບົບສານພິດນິເວດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງສະຫະພັນຢູໂຣບ (EU), (CSTEE) ທີ່ກ່ຽວກັບ ‘ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ອາສເບັສຕອສແລະອັດສະດູທິດແທນທີ່ຖືກນຳສະເໜີ’, 1998 ແລະ ັດຕາດໃນປີ 2002.

ບົດບາດຂອງອົງການອະນາໄມໂລກ (WHO) ແມ່ນຢູ່ໃນທ່າທີໃດ?

- ອົງການອະນາໄມໂລກ (WHO) ພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ອາສເບັສຕອສ ແມ່ນ ‘ສານທີ່ໃຫ້ເກີດມະເຮັງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດອັນໜຶ່ງເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຮັດວຽກ’ (WHO, 2014). ອາສເບັສຕອສ—ລວມທັງ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ —ກໍ່ໃຫ້ເກີດມະເຮັງ ເມໂຊທິລິໂອມາ; ມະເຮັງປອດ, ກ່ອງສຽງ, ຊ່ອງຄໍ ແລະ ຮັງໄຂ່; ອາສເບັສຕອສ (ຜັງຜິດຫຼືຮ້ອຍແຜທີ່ປອດ); ແລະພະຍາດໃນເຍື່ອຫຸ້ມປອດ ເຊິ່ງປອດເປັນຈຸດ, ເຍື່ອຫຸ້ມປອດໜາຂຶ້ນ ຫຼື ເປັນນ້ຳຖ້ວມປອດ (ນ້ຳປອດຮົ່ວ). ອົງການ WHO ໄດ້ແນະນຳວ່າການລົບລ້າງພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສໄດ້ກາຍມາເປັນຈຸດສຸມອັນສຳຄັນ ນັບແຕ່ປີ 2003 ເປັນຕົ້ນມາ, ເຊິ່ງບັນທຶກໄວ້ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມສະໄໝທີ 13 ຂອງອົງການຮ່ວມແຮງງານສາກົນ (ILO) / ຄະນະກຳມະການ ຂອງ WHO ດ້ານສຸຂະພາບທີ່ກ່ຽວກັບການເຮັດວຽກ.
- ຂໍ້ສັນຍາປຸກລະດົມທົ່ວໂລກຂອງສະພາສຸຂະພາບແຫ່ງໂລກ (WHA) ເພື່ອລົບລ້າງພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສໄດ້ຖືກນຳເຂົ້າກອງປະຊຸມໃນປີ 2007. ນອກນີ້ ທາງອົງການ WHO ກໍ່ໄດ້ວາງຍຸດທະສາດໃນການລົບລ້າງພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສນີ້ເຊິ່ງຮັບເອົາຂໍ້ຄິດທີ່ວ່າການຢຸດໃຊ້ທາດອາສເບັສຕອສທຸກຊະນິດເປັນວິທີທີ່ໄດ້ຜົນດີທີ່ສຸດ (WHO, 2014; IPCS–UNEP/ILO/WHO, 1998).

ບົດບາດຂອງ IARC ແມ່ນຢູ່ໃນທ່າທີໃດ?

- ໜ່ວຍງານຄົ້ນຄວ້າເລື່ອງມະເຮັງສາກົນ (IARC) ໄດ້ລະບຸວ່າ ອາສເບັສຕອສທຸກຮູບແບບ-ລວມທັງຄຣິໂຊທາຍລ໌ - ແມ່ນສານທີ່ກໍ່ໃຫ້ເປັນມະເຮັງຕໍ່ມະນຸດ (ກຸ່ມ 1). ສຳລັບມະນຸດ, ໄດ້ມີຫຼັກຖານທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ທີ່ສະແດງວ່າ ອາສເບັສຕອສ - ລວມທັງທາດທີ່ມາໃນຮູບແບບຂອງຄຣິໂຊທາຍລ໌—ກໍ່ໃຫ້ເກີດມະເຮັງ ເມໂຊທິລິໂອມາ; ແລະມະເຮັງປອດ,

ມະເຮັງໃນກ່ອງສຽງແລະຮັງໄຂ່. ນອກນີ້ ກໍຍັງເຊື່ອໄດ້ຢ່າງໜັ້ນໃຈວ່າໄດ້ມີຄວາມກ່ຽວພັນກັນແທ້ລະຫວ່າງການປ່ອຍສານພິດຂອງອາສເບັສຕອສ—ລວມທັງທາດທີ່ມາໃນຮູບແບບຂອງຄຣິໂຊທາຍ—ແລະການເກີດເປັນມະເຮັງຊ່ອງຄໍ, ທ້ອງແລະ ລ່າໃສ່ໃຫຍ່ (IARC, 2012).

ILO 162 ອະນຸຍາດໃຫ້ສືບຕໍ່ໃຊ້ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ອາສເບັສຕອສ ບໍ່?

- ບໍ່. ILO 162 (ເຊິ່ງແມ່ນລະບົບຄວບຄຸມກ່ຽວກັບການຖືກສານພິດຈາກອາສເບັສຕອສຂອງພະນັກງານທີ່ບ່ອນເຮັດວຽກ) ບໍ່ຄວນຖືກນຳມາໃຊ້ເພື່ອເປັນການອ້າງເຫດຜົນ, ຫຼືອະນຸຍາດ, ໃຫ້ສືບຕໍ່ໃຊ້ອາສເບັສຕອສ ລວມທັງທາດຄຣິໂຊທາຍລ໌ ອາສເບັສຕອສ.
- ຂໍ້ສັນຍາກ່ຽວກັບເລື່ອງອາສເບັສຕອສໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ໂດຍກອງປະຊຸມໃຫຍ່ແຮງງານສາກົນ ສະໄໝທີ 95 ໃນປີ 2006. ກອງປະຊຸມໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການລົບລ້າງການໃຊ້ອາສເບັສຕອສໃນອະນາຄົດແລະໃຫ້ມີການລະບຸແລະມີລະບົບຄວບຄຸມອາສເບັສຕອສທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃນບ່ອນເຮັດວຽກຢ່າງເໝາະສົມໂດຍຖືວ່ານີ້ແມ່ນວິທີການທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນການປ້ອງກັນພະນັກງານໃຫ້ພົ້ນຈາກການຖືກພິດຂອງອາສເບັສຕອສແລະປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເກີດພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສແລະການເສຍຊີວິດ.
- ນອກນີ້ ຂໍ້ສັນຍາຍັງໄດ້ລະບຸອີກວ່າ ຂໍ້ຕົກລົງກອງປະຊຸມ ILO ເລື່ອງຄວາມປອດໄພໃນການໃຊ້ອາສເບັສຕອສ ບໍ່ຄວນຖືກນຳມາປະຕິບັດເພື່ອເປັນຂໍ້ອ້າງໃນການສືບຕໍ່ໃຊ້ຄຣິໂຊທາຍລ໌ ອາສເບັສຕອສ.

ເປັນຫຍັງປະເທດອອສເຕຣເລັຍຈຶ່ງຫ້າມບໍ່ໃຫ້ໃຊ້ຄຣິໂຊທາຍລ໌?

- ຄຣິໂຊທາຍລ໌ໄດ້ຖືກຫ້າມໃນປະເທດອອສເຕຣເລັຍເປັນເວລາກວ່າ 15 ປີຜ່ານມາ, ນັບຈາກວັນທີ 31 ທັນວາ 2003 ເປັນຕົ້ນມາ.
- ເມື່ອ 20 ປີກ່ອນ, ໂຄງການແຈ້ງການແລະປະເມີນສານເຄມີອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດ (NICNAS) ໄດ້ປະເມີນວ່າ ຄຣິໂຊທາຍລ໌ເປັນທາດເຄມີໃນບັດຈຸບັນທີ່ຕ້ອງຖືເປັນບູລິມະສິດ (PEC) ຈາກແງ່ຂອງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງມະນຸດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (NICNAS, 1999).
- ອີງຕາມການຄົ້ນຄວ້າທາງວິທະຍາສາດທີ່ມີໃນເວລານັ້ນ, ລາຍງານດັ່ງກ່າວໄດ້ສະເໜີວ່າເພື່ອປ້ອງກັນສຸຂະພາບຂອງມະນຸດ, ຕ້ອງຫຼີກເວັ້ນຈາກການຖືກສານພິດ ຂອງທາດນີ້ໂດຍສິ້ນເຊີງ. ມາຮອດບັດຈຸບັນ ຂໍ້ສະຫຼຸບດັ່ງກ່າວກໍຍັງເປັນຄວາມຈິງບໍ່ປຽນແປງ, ແລະຍັງມີຫຼັກຖານເພີ່ມຕື່ມອີກອອກເໜືອຈາກທີ່ໄດ້ກັບກຳໄວ້ແຕ່ໃນສະໄໝນັ້ນ.
- ການປະເມີນຄຣິໂຊທາຍລ໌ ຂອງ PEC ຍັງໄດ້ດຳເນີນກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຈາກການໃຊ້ວັດສະດຸທິດແທນແລະໄດ້ຫຼີກລ້າງຄວາມເຊື່ອຖືທີ່ວ່າວັດສະດຸເຫຼົ່ານັ້ນສ້າງຄວາມສ່ຽງສູງກວ່າອີກ ຕໍ່ສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພ.
- ການປະເມີນຂອງ PEC ກໍຍັງມີໃຫ້ເບິ່ງໄດ້ຢູ່ແຕ່ວ່າການຫ້າມໃຊ້ຄຣິໂຊທາຍລ໌ກໍໝາຍຄວາມວ່າບໍ່ມີຮາກຖານທີ່ຈະອັບເດດລາຍງານດັ່ງກ່າວນີ້. ຢ່າງໃດກໍດີ, ອີງໃສ່ຂໍ້ທີ່ວ່າອອສເຕຣເລັຍເຄີຍມີປະຫວັດຂອງການໃຊ້ອາສເບັສຕອສແລະຍັງມີການສືບຕໍ່ໃຊ້ຜະຫຼິດຕະພັນທີ່ມີອອສເບັສຕອສໃນປະເທດທີ່ກ່າວໄວ້ທະນາຢູ່, ສະນັ້ນ ການທີ່ເຮົາມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ຄວາມສ່ຽງໃນການຖືກພິດຈາກຜະຫຼິດຕະພັນໃນເຂດພື້ນທີ່ກໍຍັງເປັນຂົງເຂດທີ່ສຳຄັນໃນການຄົ້ນຄວ້າ.

ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຫ້າມໃຊ້ທົ່ວໂລກບໍ່?

- ແມ່ນແລ້ວ. ຕ້ອງໃຫ້ມີການຫ້າມໃຊ້ທົ່ວໂລກໃນບັດຈຸບັນ.
- ພາລະທີ່ໂລກຕ້ອງແບກຫາບກ່ຽວກັບພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສແມ່ນສູງຫຼາຍ, ແລະຍັງຈະສືບຕໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນຖ້າເຮົາສືບຕໍ່ໃຊ້ທາດນີ້. ໄດ້ມີບົດຮຽນທີ່ຊັດເຈນໃຫ້ເຫັນຈາກປະສົບການຂອງປະເທດຕ່າງໆເຊັ່ນ ປະເທດອອສເຕຣເລັຍ, ເຊິ່ງໃນອະດີດແມ່ນປະເທດທີ່ໃຊ້ທາດອາສເບັສຕອສ ສູງທີ່ສຸດຕໍ່ຫົວຄົນໃນໂລກ (ສະພາວະຂອງອາສເບັສຕອສແຫ່ງຊາດ (NAP) ສຳລັບປະເທດອອສເຕຣເລັຍ, 2017). ປະເທດອອສເຕຣເລັຍເລີ່ມຈຳກັດການໃຊ້ອາສເບັສຕອສ ໃນຊຸມປີ 1960 ແລະປະຕິບັດນຳໃຊ້ການເກືອດຫ້າມໂດຍສິ້ນເຊີງໃນວັນ 31 ທັນວາ 2003. ຕຶງບານນັ້ນກໍຕາມ, ກໍຍັງມີແນວໂນ້ມຂອງຄົນເປັນມະເຮັງເມໂລທົລ໌ໂອມາທີ່ສູງຂຶ້ນໃນຕົ້ນຊຸມປີ 1980, ແລະເປັນທີ່ຄາດເດົາວ່າຈະມີ

ປະມານ 19000 ກໍລະນີຂອງຄົນເປັນມະເຮັງເມໂລທີໂລມາ ທີ່ຖືກກວດພົບໃນລະຫວ່າງປີ 2015 ແລະ ໃນ ທ້າຍສັດຕະວັດ (ບັນດາເອກະສານລາຍງານ ASEA reports, 2016).

- ຄວາມກັງວົນທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ຢ່າງໜຶ່ງກໍຄື ເຖິງແມ່ນວ່າການໃຊ້ຈະໄດ້ຖືກຄວບຄຸມຢ່າງເໝາະສົມກໍຕາມ, ແຕ່ວ່າຍັງເປັນ ບັນຫາ ເມື່ອວັດສະດຸກໍ່ສ້າງທີ່ມີຄຣິໂລທາຍລ໌ ປະສົມຢູ່ (ເຊັ່ນ ດິນເຂາະມຸງຫຼັງຄາ, ທໍ່ນໍ້າ) ໄດ້ເກີດເສຍຫາຍແລະໄດ້ປ່ອຍ ສາຍໃຍອາສເບັສຕອສອອກມາໃສ່ສິ່ງແວດລ້ອມໃນລະຫວ່າງການຮັກສາສ້ອມແຊມຕົວຕົກ, ການມ້າງ ແລະການເກັບໄປ ຖິ້ມ, ແລະ ເຫດການຈາກໄພທໍາມະຊາດ. ການປ່ອຍສານພິດໃນສະພາບດັ່ງກ່າວກໍແນ່ນອນວ່າຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ຫຼັງຈາກ ການຕິດຕັ້ງຜະຫຼິດຕະພັນເຫຼົ່ານັ້ນ (ທີ່ຖືກຄຸ້ມຄອງ) ແຕ່ດັ່ງເດີມ. ຄວາມສ່ຽງເຫຼົ່ານັ້ນສາມາດ ຜັນປ່ຽນໄດ້ໂດຍການຍຸດໃຊ້ ວັດສະດຸດັ່ງກ່າວ.
- ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບວັດສະດຸແລະຜະຫຼິດຕະພັນທິດແທນທີ່ສາມາດເອົາມານໍາໃຊ້ໄດ້ຢ່າງປອດໄພ ມີໄວ້ໃຫ້ຕາມບັນດາອົງ ການຕ່າງໆໃນລະດັບຊາດ, ລະດັບຂົງເຂດ ແລະ ລະດັບສາກົນ. ການນໍາໃຊ້ຜະຫຼິດຕະພັນທີ່ບໍ່ແມ່ນອາສເບັສຕອສຈະບໍ່ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄຸນນະພາບຊີວິດໃນບັນດາປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ, ເພາະວ່າ ມີວິທີການທິດແທນທີ່ປອດໄພແລະມີ ປະສິດທິພາບທີ່ທຸກຄົນສາມາດເອົາມານໍາໃຊ້ໄດ້. ການຫ້າມໃຊ້ອາສເບັສຕອສ ຢ່າງສິ້ນເຊີງແມ່ນວິທີທີ່ມີປະສິດທິພາບ ສູງສຸດໃນການລຶບລ້າງພະຍາດທີ່ກ່ຽວພັນກັບອາສເບັສຕອສ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

ໜ່ວຍງານຂັ້ນທະບຽນວັດສະດຸມີສານພິດແລະເພຍາດ (ATSDR) 2001. ພາວະຄວາມເປັນພິດຂອງອາສເບັສຕອສ. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ <https://www.atsdr.cdc.gov/toxprofiles/tp61.pdf>

ລາຍງານຈາກໜ່ວຍງານຄວາມປອດໄພແລະລົບລ້າງ ອາສເບັສຕອສ (ASEA) 2016. ການວາງແຜນໃນອະນາຄົດຕໍ່ພາວະແຜນໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບໃນອະນາຄົດ ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນApril 2019 ທີ່ <https://www.asbestossafety.gov.au/research-publications/future-projections-burden-mesothelioma- australia>

ສະຖາບັນສິ່ງແວດລ້ອມແລະສຸຂະພາບ (IEH) 2000. ຄຣິໂຊທາຍວ໌ແລະສິ່ງທິດແທນ: ການຕີລາຄາແບບວິເຄາະ. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ http://www.iehconsulting.co.uk/IEH_Consulting/IEHCPubs/HumExpRiskAssess/w4.pdf

ໜ່ວຍງານສາກົນເພື່ອການຄົ້ນຄ້ວາຂອງມະເຮັງ (IARC) 2012. ເອກະສານສະບັບທີ100C: ທາດອາສເບັສຕອສ (Chrysotile, Amosite, Crocidolite, Tremolite, Actinolite ແລະ Anthophyllite). ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ <https://monographs.iarc.fr/iarc-monographs-volume-100c-asbestos-chrysotile-amosite-crocidolite-tremolite-actinolite-and-anthophyllite/>

ໂຄງການສາກົນດ້ານຄວາມປອດໄພຈາກສານເຄມີ (IPCS) 1998. ໂຄງການປ້ອງກັນແຜ່ນທີ່ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (UNEP), ອົງການແຮງງານສາກົນ (ILO) ແລະ ອົງການອະນາໄມໂລກ (WHO) ລາຍງານເລື່ອງເງື່ອນໄຂສຸຂະພາບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ກ່ຽວກັບຄຣິໂຊທາຍວ໌ ອາສເບັສຕອສ . ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນ 2019 ທີ່ <http://www.inchem.org/documents/ehc/ehc/ehc203.htm>

Kohyama N ແລະ Suzuki Y 1991. ການຕີລາຄາເລື່ອງສາຍໃຍອາສເບັສຕອສໃນເພຍາດນ້ຳເຍື່ອປອດ, ປອດນ້ຳນຸດ ແລະມະເຮັງ ເມໂຊທິລີໂອມາ ໃນນ້ຳເຍື່ອປອດ ຂອງກຸ່ມພະນັກງານຮັດວຽກແຜ່ນໃຍປັບອາກາດທີ່ອາເມລິກາເໜືອ. ຈິດໝາຍເຫດຂອງຄະນະວິທະຍາສາດການສຶກສາທີ່ນິວຢອກ, 643(1):27-52. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ <https://nyaspubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1749-6632.1991.tb24442.x?sid=nlm%3Apubmed>

ພາວະຂອງອາສເບັສຕອສ ແຫ່ງຊາດ (NAP) ສຳລັບປະເທດອາສຕຣາລີຍາ2017. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ <https://www.asbestossafety.gov.au/research-publications/national-asbestos-profile-australia>

ໂຄງການແຈ້ງການແລະປະເມີນສານເຄມີອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດ (NICNAS) 1999. ສານເຄມີໃນປັດຈຸບັນທີ່ຖືເປັນບຸລິມະສິດ No. 9: Chrysotile Asbestos. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ https://www.nicnas.gov.au/chemical-information/pec-assessments?result_34791_result_page=C

ສະຖາບັນແຫ່ງຊາດວິທະຍາສາດແລະເຕັກໂນໂລຊີກ້າວໜ້າ (AIST) 2007. ການພັດທະນາທີ່ເປັນຜົນໃນການສ້າງວັດສະດຸທິດແທນອາສເບັສຕອສ. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ https://www.aist.go.jp/aist_e/list/latest_research/2007/20070206/20070206.html

ໂຄງການຄວບຄຸມສານພິດແຫ່ງຊາດ (NTP) 2016. ລາຍງານສະບັບທີ14 ເລື່ອງສານກໍ່ໃຫ້ເກີດມະເຮັງ: ອາສເບັສຕອສ. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ <https://ntp.niehs.nih.gov/ntp/roc/content/profiles/asbestos.pdf>

ຄະນະກຳມະການວິທະຍາສາດດ້ານສານພິດ, ສານພິດມິເວດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (CSTEE) 1988. ຄຣິໂຊທາຍວ໌ອາສເບັສຕອສແລະສິ່ງທິດແທນທີ່ກຳນົດສະເໜີ. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/opinions/sctee/index_en.htm

ຄະນະກຳມະການວິທະຍາສາດດ້ານສານພິດ, ສານພິດມິເວດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (CSTEE) 2002. ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບມະນຸດຈາກຄຣິໂຊທາຍວ໌ ອາສເບັສຕອສ ແລະ ສິ່ງທິດແທນແບບທຳມະຊາດ. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/opinions/sctee/index_en.htm

Suzuki Y ແລະ Yuen SR 2006. ສາຍໃຍ ອາສເບັສຕອສ ມີສ່ວນໃນການກໍ່ໃຫ້ເກີດມະເຮັງຮ້າຍແຮງ ເມໂຊທິລີໂອມາ. ຈິດໝາຍເຫດວິທະຍາສາດການສຶກສາຂອງນິວຢອກ, 982(1):160-176. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ <https://nyaspubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1749-6632.2002.tb04931.x?sid=nlm%3Apubmed>

ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງ ສະຫະລັດ (EPA) 1982. ການວິເຄາະຄຸນນະພາບຂອງວັດສະດຸທິດແທນ ອາສເບັສຕອສ: ລາຍງານທິບທອນສະບັບສົມບູນ (740R82003). ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ <https://www.epa.gov/nscep>

ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງ ສະຫະລັດ (EPA) 1988. ລະບົບຂໍ້ມູນຄວາມສ່ຽງແບບທິດຕັ້ງ (IRIS) ບົດສະຫຼຸບການປະເມີນສານເຄມີ: ອາສເບັສຕອສ. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ https://cfpub.epa.gov/ncea/iris/iris_documents/documents/subst/0371_summary.pdf

ໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງ ສະຫະລັດ(EPA) 2018. ການວາງກົດໝາຍບັນຫາ ຂອງ ການຕີລາຄາຄວາມສ່ຽງສຳລັບອາສເບັສຕອສ. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ https://www.epa.gov/sites/production/files/2018-06/documents/asbestos_problem_formulation_05-31-18.pdf

ອົງການອະນາໄມໂລກ (WHO) 2014. ຄຣິໂຊທາຍວ໌ ອາສເບັສຕອສ. ເຂົ້າເອົາຂໍ້ມູນ ເດືອນເມສາ 2019 ທີ່ https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/143649/9789241564816_eng.pdf;jsessionid=F66052EB1D7FF84946BF5DBC13CEE818?sequence=1

